

Ceramica bizantină sau cea din atelierele de aceeași tradiție a influențat producția locală din Țara Românească ca și din Moldova, îmbogățind-o cu noi teme și procedee de execuție, a căror adoptare de către meșterii nord-dunăreni se explică tocmai prin răspândirea treptată și continuă, în secolele X—XIII, a pieselor de import ¹.

S-a găsit în ținuturile nord-dunărene și o ceramică similară celei bulgare. La Căscioarele, de exemplu (vest de Oltenița, în apropierea bălții Greaca) două tuburi servind pentru alimentarea cu apă sînt de tipul celor folosite, în secolele IX—X, la Pliska, Madara, Preslav și alte centre ². De influență bulgară a fost considerată și ceramica cenușie-neagră de la Bucov ³; alți cercetători arată însă că ea continuă o tradiție mai veche, a epocii tirzii romane; această concluzie se impune prin ultimele studii ⁴.

Podoabele au figurat, de asemenea, printre articolele importate, fiind căutate de feudali și de orășeni înstăriți. Așezarea de la Garvăn-Dinogetia a dat și în acest sector un bogat material. Două brățări de argint, trei inele de aur — din care unul cu montura în formă de cupolă —, alte două inele de argint, formînd împreună cu monede de la Vasile II, Constantin VIII, Teodora și Isaac I Comnenul un tezaur, au fost îngropate, probabil la năvala uzilor, în 1065. Asemenea piese, de tradiție orientală, lucrate în centre din Asia Mică și Peninsula Balcanică sînt cunoscute și în alte țări, pînă în sudul Germaniei ⁵. Din aceeași așezare dobrogeană mai provin și 3 inele de aur (prima jumătate a secolului XI), unul avînd deasupra verigii o construcție amintind un mauzoleu oriental, celălalte două, cîte o hemisferă: tipul lor, originar din Samarkand, a fost adoptat de atelierele din Ankara, Conia, Silivri, mai târziu și de cele din Gabrovo, răspîndindu-se pînă în Germania, Polonia și Rusia

¹ B. Slătineanu, *Ceramica feudală românească...*, p. 46—60 și 64—70; Corina Nicolescu, *Ceramica smălțuită din secolele X—XV în lumina ultimelor descoperiri arheologice*, în «Studii și cercetări de istoria artei», VI, 1959, 2, p. 79, 81, 88—95; același articol în versiune franceză în «Byzantinoslavica» XXI, 1960, 2, p. 263—264 și 267—268; C. Nicolescu, *Începuturile ceramicii monumentale în Moldova*, București, 1961, p. 373—396 (în «Omăgiu lui George Oprescu cu prilejul împlinirii a 80 de ani»); aceeași, *Aspecte ale relațiilor culturale cu Bizanțul la Dunărea de Jos în secolele X—XIV*, în SMIM, V, 1962, p. 15—20; N. Constantinescu, *Contribuție la cunoașterea ceramicii bizantine de la Cetatea Albă (Belgorod Dniestrovski)*, în SCIV, X, 1959, 2, p. 441—449.

² B. Mitrea, *Două tuburi dintr-o conductă de apă din epoca feudală timpurie, descoperită la Căscioarele*, SCIV, XI, 1960, 2, p. 436—439.

³ M. Chișvași-Comșa, *Contribuții la cunoașterea culturii străromâne*, p. 87—89; aceeași, *Săpăturile de la Bucov*, în «Materiale», V, 1959, p. 498—499 și VI, 1959, p. 576; aceeași, *Die bulgarische Herrschaft nördlich der Donau während des IX und X Jahrhunderts im Lichte der archäologischen Forschungen*, în «Dacia», IV, 1960, p. 395—422.

⁴ I. Nestor, *Contributions au problème des protoroumains*, în «Dacia», II, 1958, p. 371—382; Sonia Gheorghieva, *К вопросу о материальной культуре славян и праболгар на нижнем Дунае*, în «Studia in honorem M. S. Drinov», Sofia, 1960, p. 357—367; I. Barnea, *Ceramica din cariera de cretă de la Basarabi*, în SCIV, XIII, 1962, Nr. 2, p. 360—361; Cf. N. Constantinescu în raportul *Șantierul arheologic Tirgșor* (responsabil cercetării Dorin Popescu), în «Materiale», VI, 1959, p. 740. Ceramică de factură bizantină s-a găsit și în Transilvania: vezi, de exemplu: Bako Geza, *Contribuții la istoria Transilvaniei de Sud-Est în secolele X—XIII*, în SCIV, XII, 1961, 1, p. 113—118.

⁵ Gh. Ștefan, I. Barnea, B. Mitrea, M. Chișvași, P. Diaconu, E. Comșa, Șt. Constantinescu, *Șantierul arheologic de la Garvăn-Dinogetia*, în SCIV, VI, 1955, 3—4, p. 730—734; și atelierele rusești au lucrat asemenea podoabe după modele bizantine.